

2016-01-22

TJÄNSTESKRIVELSE
AFN 2016/3-130

Arbets- och företagsnämnden

Kvalitetsförstärkning av samhällsorientering

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Under de senaste åren har Nacka kommun tagit flera initiativ till att utveckla och förstärka arbetet med samhällsorientering. Samhällsorientering regleras av en särskild förordning och ska i första hand erbjudas samtliga personer som är inom etablering.

Samhällsorientering är en viktig insats i kommunens integrationsarbete med nyanlända. Kommunen ser över och analyserar möjligheterna att förbättra administrationen av samhällsorienteringen, bland annat mot bakgrund av synpunkter från Länsstyrelsen. I arbetet med att leda de kommunala insatserna i integrationsarbetet kommer kommunen att ha en nära dialog med anordnarna av samhällsorientering och på olika sätt se till att kvaliteten i dessa insatser utvecklas och förstärks.

Ärendet

Bakgrund

Nacka lämnade år 2013 samarbete med Centrum för Samhällsorientering och utvecklade ett kundvalssystem för verksamheten efter beslut i arbets- och företagsnämnden. Orsaken var att Centrum för Samhällsorientering organiserade arbetet på ett sätt som gjorde att deltagarna hade svårt att få tillgång till utbildningen samt svårt att kombinera utbildningen med sina studier i svenska för invandrare. Detta medförde att främst utbildningstiden i sfi förlängdes. Vidare önskade Nacka att jobb- och utbildningsexperterna skulle samordna och erbjuda språkundervisning och samhällsorientering så att eleven fick ett bredare stöd i integrationen. De anordnare som var upphandlade av Centrum för samhällsorientering erbjöd endast samhällsorientering.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för samhällsorientering och följer upp kommunernas arbete. Då Centrum för samhällsorientering samordnar och administrerar

samhällsorienteringen för merparten av länets kommuner underlättar detta tillsynsarbete för länsstyrelsen.

Utveckling av samhällsorientering

Det är värt att notera att Nacka kommun arbetar med att utveckla samhällsorientering som ett centralt verktyg i det kommunala integrationsarbetet på ett sätt som få andra kommuner gör

- Nacka erbjöd år 2014 ett kompletterande kursmoment med nackakunskaper. Alla elever som läser samhällsorientering inbjuds till en halvdags utbildning i stadshuset
- Nacka erbjuder år 2014 samtliga medborgare som har behov att delta i samhällsorientering, som ett led i arbetet med att förstärka integration och minska utanförskapet för personer med annat modersmål.
- De jobb- och utbildningsexperter som erbjuder samhällsorientering erbjuder även undervisning i svenska för invandrare. Därmed ges eleverna möjligheter att använda samhällsorienteringen som ett utbildningsmaterial i språkundervisningen.
- Samtliga jobb- och utbildningsexperter som erbjuder samhällsorientering har haft möjlighet att använda Mobilearn, en nätbaserad informationstjänst som erbjuder information på ett flertal aktuella modersmål för eleverna. Nacka kommun har finansierat elevernas kostnad för att få tillgång till tjänsten.

Nacka och länsstyrelsen har haft en nära dialog i tillsynsarbetet och länsstyrelsen har påpekat förbättringsområden i Nackas arbete, se bilaga 1. Sammanfattningsvis handlar kritiken huvudsakligen om brister i administration och uppföljning i Nackas arbete. En del av kritiken beror dock på att länsstyrelsen inte har förstått hur Nacka kommun arbetar med styrning och ledning inom ramen för kundval samhällsorientering, då det är stora skillnader i jämförelse med hur arbetet bedrivs inom Centrum för samhällsorientering.

En del av kritiken avser hur kommunen följer upp att alla som har rätt, enligt den statliga förordningen, också får tillgång till samhällsorientering och hur det går för eleverna. Enligt förordningen har samtliga deltagare i arbetsförmedlingens arbete med etablering rätt att läsa samhällsorientering. En senare förordning har även definierat en något utvidgad målgrupp. Trots upprepade kontakter med arbetsförmedlingen har Nacka aldrig fått några uppgifter om vilka personer som ingår i etableringen. Arbetsförmedlingen hävdar att det är särskild sekretess för dessa personer. Av denna anledning har Nacka hittills inte kunnat redovisa studieresultat med mera för dessa personer till länsstyrelsen.

Följande initiativ har tagits för att förbättra uppföljningsarbetet

- Nämnden godkände vid sitt sammanträde den 24 september 2014 en plan för samhällsorientering.
- Arbets- och företagsnämnden godkände år 2015 nya auktorisationsvillkor.

- En ny process för att granska ansökningar om auktorisation som anordnare av samhällsorientering har inrättats.
- År 2015 inleddes arbetet med att utveckla ett nytt IT-stöd, som kommer att tas i drift under mars 2016.
- År 2015 inleddes ett arbete med en kvalitetsöversyn.

Rektorn för vuxenutbildningen i Nacka kommun kontaktades år 2014 av några studenter vid Södertörns högskola som var intresserade av att göra en studentuppsats om integrationsarbete. Rektorn åtog sig att vara handledare och uppsatsen kom att handla om Nackas samhällsorientering, med en analys av styrkor och svagheter. Nacka inbjöd Länsstyrelsen, som har statligt tillsynsansvar över samhällsorientering, och Centrum för Samhällsorientering till ett seminarium där uppsatsen redovisades.

Samhällsorientering är en viktig insats i kommunens integrationsarbete med nyanlända. Kommunen ser över och analyserar möjligheterna att förbättra administrationen av samhällsorienteringen, bland annat mot bakgrund av synpunkter från Länsstyrelsen. I arbetet med att leda de kommunala insatserna i integrationsarbetet kommer kommunen att ha en nära dialog med anordnarna av samhällsorientering och på olika sätt se till att kvaliteten i dessa insatser utvecklas och förstärks.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser finns med anledning av förslaget.

Konsekvenser för barn

Föräldrars kunskaper i svenska samhället ökar barnens möjligheter i dessa familjer att ta del av samma kunskap och underlättar integrationen.

Bilaga

1. Minnesanteckningar från mötena den 27 mars och 12 maj 2015 med Länsstyrelsen

Carina Filipovic
Enhetschef
Arbets- och företagsenheten

Staffan Ström
Rektor vuxenutbildningen
Arbets- och företagsenheten